

ارائه مدل انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان خدمات برون سپاری بر پایه‌ی رویکرد تحلیل سلسله مراتبی در بیمارستانها

روح انگیز اسدی^۱، مسعود اعتمادیان^{۲*}، پژمان شادپور^۳، فاطمه سمنا^۴

تاریخ پذیرش: ۹۶/۱۰/۲

تاریخ دریافت: ۹۵/۱۲/۲۲

چکیده:

زمینه و هدف: در سالهای اخیر، بیمارستان هاشمی نژاد بعضی از خدمات غیردرمانی خود را یا برون‌سپاری کرده و یا تصمیم بر برون‌سپاری آن به بخش خصوصی دارد. انتخاب و ارزیابی تامین‌کننده موضوع بحرانی و اصلی در برون‌سپاری خدمات بیمارستانی می‌باشد. لذا در این پژوهش به انتخاب و ارزیابی تامین‌کنندگان برای خدمات برون‌سپاری شده در بیمارستانها پرداخته شد.

مواد و روش‌ها: جهت نیل به این هدف ابتدا با بررسی مطالعات و با استفاده از نظرات خبرگان و کارشناسان بیمارستانی متشکل از مدیریت بیمارستان، مدیر کیفیت، مدیر منابع انسانی، مسئولان بخشهای برون‌سپاری شده و سایر خبرگان و متخصصان مرتبط با این حوزه، معیارهای ارزیابی و انتخاب تامین‌کنندگان خدمات برون‌سپاری شده شناسایی شد که شامل ۱۴ معیار بود. معیارهای شناسایی شده در سه حوزه ویژگی‌های خدمات، ویژگی‌های تامین‌کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره‌تامین دسته‌بندی شدند. مساله انتخاب تامین‌کننده جز مسائل تصمیم‌گیری چند معیاره می‌باشد. بنابراین با استفاده از رویکرد تحلیل سلسله مراتبی و با کمک نرم افزار Expert choice 11 معیارها وزن‌دهی و رتبه‌بندی شدند.

نتایج: بر اساس نتایج حاصل شده، زیر معیارهای کیفیت خدمات، سیستم‌های مدیریتی، مشتری‌مداری، امنیت اطلاعات تاثیر بیشتری بر انتخاب تامین‌کنندگان داشتند و زیر معیارهای، موقعیت جغرافیایی، انعطاف‌پذیری و توانایی حل مساله کمترین اولویت را به خود اختصاص دادند.

نتیجه‌گیری: تامین‌کننده C در معیار ارتباطات دارای بالاترین اولویت و تامین‌کننده A در دو معیار دیگر یعنی ویژگی‌های خدمات و ویژگی‌های تامین‌کننده دارای اولویت بالاتری برای انتخاب تامین‌کننده دارا بود. تامین‌کننده A در رتبه اول، تامین‌کننده C در رتبه دوم و تامین‌کننده B در رتبه بعد قرار گرفت.

کلمات کلیدی: تامین‌کنندگان، انتخاب و ارزیابی، زنجیره تامین، تصمیم‌گیری چند معیاره، تحلیل سلسله مراتبی، برون‌سپاری، خدمات بیمارستانی

^۱ کارشناس ارشد مهندسی صنایع، مرکز تحقیقات مدیریت بیمارستانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
^۲ دانشیار، مرکز فوق تخصصی هاشمی نژاد، مرکز تحقیقات مدیریت بیمارستانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشگاه علوم پزشکی ایران، (*نویسنده مسوول)، آدرس الکترونیکی: Etemadian@hmrc.ir، تلفن تماس: ۰۰۹۸۲۱۸۸۶۴۴۴۸۵، شماره: 00982188644479
^۳ استاد ارولوژی، مرکز فوق تخصصی هاشمی نژاد، مرکز تحقیقات مدیریت بیمارستانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
^۴ دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، مرکز تحقیقات مدیریت بیمارستانی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران

مقدمه:

در هر صنعتی، انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان برای پیشرفت و توسعه بسیار حیاتی و بحرانی است. با توجه به استفاده گسترده از سیستمهای شرکتی و تاکید بر مفاهیم بهبود کیفیت، مدیران تلاش می کنند تا به مرزهایی فراتر از پول و مواد دست یابند و تلاش می کنند تا گستره جدیدی از فرصتها را در دنیای امروزی کشف کنند.

در بیشتر فرایندهای کسب و کار، برای شرکتها ضروری است که بتوانند به تامین کنندگان اعتماد کنند، تامین کنندگانی که، کالاهایی/ خدماتی با کیفیت بالا و با کمترین زمان تحویل و با قیمت مناسب ارائه دهند.

با افزایش اهمیت فعالیت خرید و تدارکات تصمیمهای خرید مهمتر شده و از آنجا که امروزه سازمانها بیشتر به تامین کنندگان وابسته شده اند، پیامدهای مستقیم و غیرمستقیم تصمیم گیری ضعیف، وخیم تر جلوه می کند (۱). در بیشتر صنایع، هزینه مواد خام و اجزای تشکیل دهنده محصول، قسمت عمده ای از بهای تمام شده محصول را در برمی گیرد (۲). در چنین شرایطی بخش تدارکات می تواند نقشی کلیدی در کارایی و اثربخشی سازمان ایفا کند و تأثیر مستقیمی روی کاهش هزینه ها، سودآوری و انعطاف پذیری یک شرکت داشته باشد (۲). در حقیقت انتخاب مجموعه مناسبی از تامین کنندگان برای کار با آنها در جهت موفقیت یک شرکت امری بسیار مهم و حیاتی می باشد و در طی سالیان طولانی بر انتخاب تامین کننده تأکید شده است (۳).

با حضور مفهوم مدیریت زنجیره تامین بیشتر محققان، دانشمندان و مدیران پی برده اند که انتخاب تامین کننده مناسب و مدیریت آن وسیله ای است که از آن می توان برای افزایش رقابت پذیری زنجیره تامین استفاده نمود (۴).

آکارت و همکاران (۵)، هیجده معیار، شش نوع هدف عینی و ۲۰ نوع هدف ذهنی، برای ارزیابی تامین کنندگان تعریف کردند و آنها را در چهار گروه دسته بندی کردند: قابلیت های کیفی، قابلیت های توسعه محصول، قابلیت های تولیدی و هزینه و تحویل. محققان سیستم وب محور برای ارزیابی تامین کننده توسعه دادند. مورالیدهاران و همکارانش (۶) مدل AHP محور ۵ مرحله ای توسعه دادند که شامل ۹ معیار برای رتبه بندی و ارزیابی تامین کنندگان بود. افراد از دپارتمانهای مختلف همچون: کنترل کیفیت، خرید و فروشگاهها برای ارزیابی تامین کنندگان درگیر هستند. چنان در سال ۲۰۰۳ مدل انتخاب با استفاده از AHP توسعه داد به طوری که انتخاب تامین کننده را تسهیل نمود. چنان و چان در سال ۲۰۰۳ AHP سلسله مراتبی برای انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان استفاده کردند، مدل آنها شامل ۶ معیار و بیست زیرمعیار بود.

محاسبات رتبه بندی اهمیت نسبی بر اساس خواسته های مشتری انجام شد (۷).

لیو و های در سال ۲۰۰۵ رویکرد مشابهی با رویکرد چان و چان (۲۰۰۴) استفاده کردند. این مدل به مدیران برای انتخاب و وزن دهی به معیارهای انتخاب کمک می کند. چان و همکارانش در سال ۲۰۰۷ رویکرد تصمیم گیری چند معیاره بر مبنای AHP برای انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان که بر مبنای ۱۴ معیار بود، پیشنهاد دادند. هوو و سا در سال ۲۰۰۷ سیستم توزیع برای شناسایی تامین کننده مناسب برای محیط انحصاری انبوه توسعه دادند. رویکرد آنها رویکردی قوی و پویا برای ارزیابی موقعیت بازار محصول و توسعه محصول، استفاده کردند (۸).

چان و چان در سال ۲۰۱۰ مدلی بر مبنای AHP برای حل مساله ارزیابی و انتخاب تامین کننده در صنعت مد ارائه کردند. محققان، معیارهای انتخاب و ارزیابی را در دو گروه معیارهای عملکردی و معیارهای بر مبنای استراتژی شرکت دسته بندی کردند. در کل بیست و نه معیار جهت انتخاب و ارزیابی شناسایی کردند (۹). کومار و روی در سال ۲۰۱۱ یک مدل بر مبنای نقش با کاربرد AHP برای کمک به تصمیم گیرندگان در انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان صنعت انتقال نیرو پیشنهاد کردند. در این پژوهش محققان مدل سه مرحله ای برای محاسبه امتیاز عملکرد فروشنده ها و انتخاب بهترین فروشنده ارائه دادند (۱۰).

متدولوژی تحقیق

انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان در چند مرحله انجام گرفت:

- ۱- انتخاب معیارهای انتخاب و ارزیابی،
- ۲- دسته بندی معیارها و طراحی مدل سلسله مراتبی،
- ۳- حل مدل با استفاده از رویکرد تحلیل سلسله مراتبی و با کمک نرم افزار Expert Choice 11
- ۴- تجزیه و تحلیل نتایج.

انتخاب معیارهای ارزیابی

در موضوع انتخاب تامین کننده برتر، گام اول، تهیه فهرستی کامل و جامع از معیارهای مرتبط با انتخاب گزینه ها است که به یقین، تعیین این معیارها، یکی از مهمترین مراحل طراحی مدل است، چرا که اگر در این مرحله دقت لازم بکار گرفته نشود، معیارها به طور صحیح و همه جانبه انتخاب نشده و در نتیجه مدل نهایی قابلیت ارزیابی دقیقی نداشته و نتایج درستی را ارائه نخواهد داد.

از اینرو پرسشنامه‌ای تهیه و نظرات خبرگان که متشکل از: مدیر کیفیت بیمارستان، مدیر بیمارستان، مدیر منابع انسانی، رئیس بیمارستان و مسئول بخشهای برون‌سپاری شده می‌باشد، در خصوص مهمترین معیارهای ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان اخذ گردید، سپس معیارهای شناسایی در سه حوزه ویژگی‌های خدمت، ویژگی‌های تامین کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره تامین دسته بندی شدند که در ادامه ارائه شده است:

ابتدا مطالعات انجام شده در حوزه ارزیابی و انتخاب تامین کننده بررسی شد، در این مطالعات معیارهایی زیادی توسط محققان مختلف ارائه شده است که بسیاری از آنها متناسب با خدمات بیمارستانی نمی‌باشد و همینطور تعداد زیاد آنها باعث سردرگمی میشد، بنابراین برای انطباق و شناسایی معیارهای کلی با خدمات بیمارستانی، بنظر لازم می‌آمد تا علاوه بر معیارهای حاصل از مرور ادبیات، نظرات متخصصان داخلی نیز کسب شوند.

جدول ۱. معیارهای ویژگی‌های خدمت

کد	معیار	توضیحات
Se_1	تحويل به موقع	مدت زمان از دریافت سفارش خدمت تا تحويل آن به مشتری
Se_2	هزینه خرید خدمت	
Se_3	کیفیت خدمات ارائه شده	منطبق با معیارها و شاخص های اعتباربخشی بیمارستانی

جدول ۲. معیارهای ویژگی‌های تامین کننده جهت انتخاب و ارزیابی عملکرد تامین کنندگان

کد	معیار	توضیحات
Su_1	موقعیت جغرافیایی	مینیمم فاصله مکانی تامین کننده تا بیمارستان
Su_2	ثبات مالی	وضعیت سهام‌داری شرکت تامین کننده
Su_3	توانایی حل مساله	مدیریت بهنگام و کارای مسائل
Su_4	شهریت و اعتبار تامین کننده	وضعیت سهام داری شرکت تامین کننده
Su_5	انعطاف پذیری	نحوه و سرعت پاسخ دهی تامین کننده به مسائل و مشکلات از قبل پیش بینی نشده
Su_6	ظرفیت تامین	حداکثر میزان خدمتی که تامین کننده از عهده‌ی آن بر بیاید

جدول ۳. معیارهای ارتباطات زنجیره تامین جهت انتخاب و ارزیابی عملکرد تامین کنندگان

کد	معیار	توضیحات
Sc_1	امنیت اطلاعات	حفظ و نگهداری اطلاعات بیماران و بیمارستان
Sc_2	مشتری مداری	نحوه‌ی پاسخگویی به مشتری، رسیدگی به شکایات بیماران، پاسخ دهی به درخواستهای بیمارستان
Sc_3	اشتراک گذاری اطلاعات و انتقال دانش	مستندسازی دانش و انتقال آن به بیمارستان
Sc_4	سیستم‌های مدیریتی	
Sc_5	سیستم‌های برقراری ارتباطات	سیستم‌های اطلاعاتی جهت برقراری ارتباطات با بیمارستان و بیماران

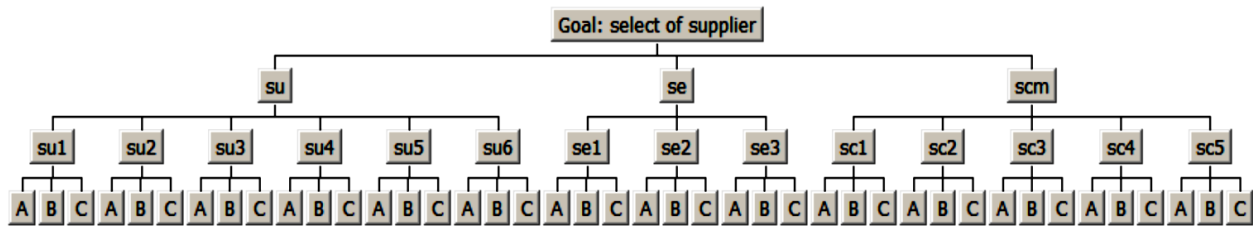
طراحی مدل سلسله مراتبی

سطح تصمیم‌گیری می‌باشد، در این سطح تامین کنندگان انتخاب و ارزیابی می‌شوند، سطح دوم: سطح معیارها می‌باشد، در این سطح سه معیار اصلی: ویژگی‌های خدمت، ویژگی‌های تامین کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره تامین قرار داده شده‌اند، سطح سوم: در سطح سوم،

بعد از شناسایی معیارهای ارزیابی و انتخاب، نمودار سلسله مراتبی انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان بر اساس رویکرد تحلیل سلسله مراتبی ترسیم شد نمودار طراحی شده شامل ۴ سطح می‌باشد: سطح اول: بالاترین سطح،

می‌شود، تامین کنندگان قرار دارند، نمودار سلسله مراتبی طراحی شده در نمودار زیر نمایش داده شده است.

شاخص‌ها و معیارهای انتخاب و ارزیابی شناسایی شده قرار دارند، سطح چهارم، در این سطح که سطح گزینه‌ها نامیده

طراحی ماتریس‌های مقایسات زوجی

تعریف اعداد به منظور انجام مقایسه‌های زوجی

اعدادی که در این پژوهش استفاده شده است در جدول زیر نمایش داده شده است.

تعریف	اهمیت مطلق	اهمیت خیلی قوی	اهمیت قوی	اهمیت ضعیف	اهمیت یکسان	دقیقا مساوی
مقیاس عددی	۹	۷	۵	۳	۲	۱

سلسله مراتبی در نرم افزار 11 Expert choice اولویت بندی شدند، نتایج محاسبات در جدول و نمودار زیر ارائه شده است:

جدول اولویت بندی معیارهای وجه مالی

معیارها	وزن معیارها
ارتباطات در زنجیره تامین	۰.۵۵۸
ویژگی‌های خدمت	۰.۳۳۰
ویژگی‌های تامین کننده	۰.۱۱۳

همانطور که در نمودار ۱ و جدول ۴ مشاهده می‌شود معیار ارتباطات در زنجیره تامین به نسبت دو معیار دیگر دارای امتیاز بالاتری می باشد.

بعد از طراحی نمودار سلسله مراتبی، ماتریس‌های مقایسات بر اساس آن طراحی شد.

پرسشنامه‌ها در اختیار متخصصان و کارشناسان که متشکل از مدیر بیمارستان، مدیر کیفیت بیمارستان، مدیر منابع انسانی، معاون پژوهشی بیمارستان، مدیر بیمارستان محب، مسئول لاندردی و سایر کارشناسان و متخصصان این حوزه قرار داده شد و به صورت مجزا و به شکل مصاحبه تکمیل شدند. داده‌های جمع‌آوری شده در نرم افزار Expert Choice 11 تجزیه و تحلیل شد.

نتایج

اولویت بندی معیارها

بر اساس مطالعات و نظر خبرگان ۳ معیار اصلی جهت ارزیابی تامین کنندگان شناسایی و بر اساس تحلیل

Model Name: su-m

Priorities with respect to:
Goal: select of supplier

Combined

scm	.558	<div style="width: 55.8%;"></div>
se	.330	<div style="width: 33.0%;"></div>
su	.113	<div style="width: 11.3%;"></div>

Inconsistency = 0.08
with 0 missing judgments.

نمودار ۱. اولویت بندی معیارها - حوزه‌ها

اولویت بندی معیارهای ویژگی های خدمت

در بررسی مطالعات انجام شده در زمینه انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان، معیارهای مختلفی مرتبط با خدمت مشاهده شد، بعد از بررسی و مشورت با خبرگان، ۳ معیاری که متناسب با تامین کنندگان خدمات برون سپاری شده در بیمارستان بودند، جهت انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان انتخاب شد و توسط روش تحلیل سلسله مراتبی در نرم افزار Expert choice 11، وزن دهی و اولویت بندی شدند که نتایج آن در جدول ۵ و نمودار ۲ ارائه شده است:

جدول ۵. اولویت بندی معیارهای ویژگی های خدمت

وزن زیر معیارها	معیارهای وجه مشتری
۰.۷۵۵	کیفیت خدمات ارائه شده
۰.۱۸۵	تحويل به موقع
۰.۰۶۰	هزینه خرید خدمت

Model Name: su-m

Priorities with respect to:
Goal: select of supplier
>se

Combined

se3	.755	
se1	.185	
se2	.060	

Inconsistency = 0.08
with 0 missing judgments.

نمودار ۲. اولویت بندی معیارهای وجه مشتری

شد و توسط نرم افزار Expert choice تجزیه و تحلیل شد که نتایج آن در جدول ۶ و نمودار ۳ ارائه شده است.

همانطور که در جدول ۵ و نمودار ۲ مشاهده می شود، زیر معیار کیفیت خدمات با اختلاف زیادی در رتبه اول این دسته قرار دارد، و به نظر می رسد در ارزیابی تامین کننده این معیار بسیار اهمیت دارد.

جدول ۶. اولویت بندی معیارهای ارتباطات در زنجیره تامین

معیارها	امتیاز
سیستم های مدیریتی	۰.۲۶۲
مشتری مداری	۰.۲۵۶
امنیت اطلاعات	۰.۱۶۷
سیستم های برقراری ارتباطات	۰.۱۶۳
اشتراک گذاری اطلاعات و انتقال دانش	۰.۱۵۱

اولویت بندی معیارهای ارتباطات در زنجیره تامین ۵ معیار، سیستم های مدیریتی، مشتری مداری، امنیت اطلاعات، سیستم های برقراری ارتباطات و اشتراک گذاری اطلاعات و ارتباطات مرتبط با ارتباطات در زنجیره تامین خدمات برون سپاری شده شناسایی

Model Name: su-m

Priorities with respect to:
Goal: select of supplier
>scm

Combined

sc4	.262	
sc2	.256	
sc1	.167	
sc5	.163	
sc3	.151	

Inconsistency = 0.09
with 0 missing judgments.

نمودار ۳. اولویت بندی معیارهای وجه ارتباطات در زنجیره تامین

جدول ۷. اولویت بندی

معیارهای ویژگی‌های تامین کننده

معیارهای	امتیاز
ظرفیت تامین	۰.۲۵۷
ثبات مالی	۰.۲۰۴
شهرت و اعتبار	۰.۱۸۱
توانایی حل مساله	۰.۱۶۰
انعطاف پذیری	۰.۱۴۳
موقعیت جغرافیایی	۰.۰۵۵

همانطور که از نمودار ۳ و جدول ۶ برداشت می‌شود، زیر معیارهای سیستم های مدیریتی و مشتری مداری به نسبت سایر زیر معیارها از اولویت بالاتری برخوردار هستند.

اولویت بندی معیارهای ویژگی‌های تامین کنندگان
 ۶ معیار، ظرفیت تامین، ثبات مالی، شهرت و اعتبار تامین کننده، توانایی حل مساله، انعطاف پذیری و موقعیت جغرافیایی جهت مقایسه انتخاب شدند که نتیجه محاسبات انجام شده در جدول ۷ و نمودار ۴ قابل مشاهده است:

Model Name: su-m

Priorities with respect to:
 Goal: select of supplier
 >su

Combined

Inconsistency = 0.05
 with 0 missing judgments.

نمودار ۴. اولویت بندی معیارهای ویژگی‌های تامین کننده

اولویت بندی تامین کنندگان

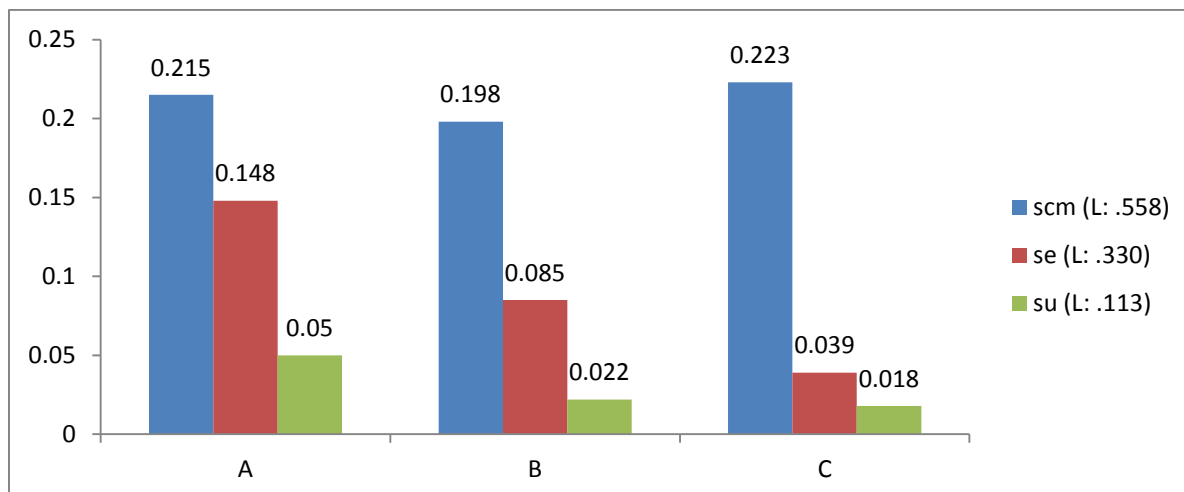
در این مرحله تامین کنندگان به نسبت زیر معیارها توسط نرم افزار Expert choice و با کمک رویکرد تحلیل سلسله مراتبی به نسبت یکدیگر مقایسه شدند که نتایج آن در جداول و نمودارهای زیر ارائه شده است.

همانطور که در نمودار ۴ و جدول ۷ مشاهده می‌شود، ظرفیت تامین و ثبات مالی دارای بالاترین اولویت و زیر معیار موقعیت جغرافیایی دارای کمترین اولویت نسبت به سایر زیر معیارهای این دسته می‌باشند.

جدول ۸. امتیاز و رتبه نهایی گزینه های

معیارها	SC	Se	Su	وزن تامین کنندگان	وزن نهایی تامین کنندگان	رتبه نهایی
وزن معیارها	0.558	0.33	0.113			
A	0.11997	0.04884	0.00565	0.17446	0.401955634	۱
B	0.110484	0.00726	0.002486	0.12023	0.277009778	۳
C	0.124434	0.01287	0.002034	0.139338	0.321034588	۲

همانطور که در جدول ۸ مشاهده می‌شود، تامین کننده A در رتبه اول، تامین کننده C در رتبه دوم و تامین کننده B در رتبه بعد قرار دارد.

نمودار ۵. اولویت بندی تامین کنندگان از سه وجه مختلف

اولویت بندی نهایی معیارهای انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان

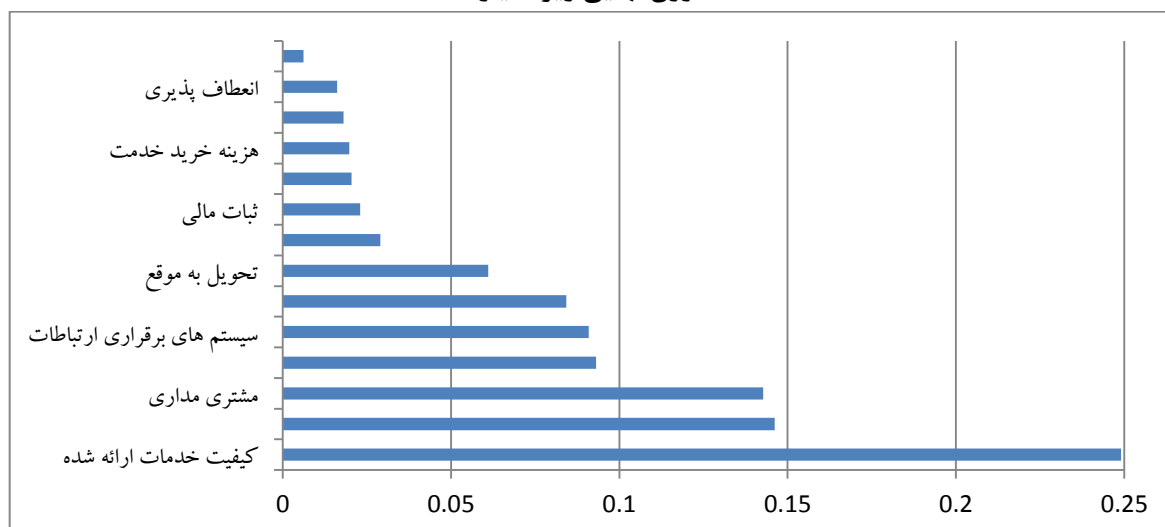
در بخش‌های قبل، هر کدام از معیارها در وجوه مرتبط با خود نسبت به معیارهای آن وجوه مقایسه و اولویت‌بندی شدند، برای مقایسه تمامی معیارها نسبت به هم، وزن هر کدام از معیارها در وزن وجه متناسب با خود ضرب شد تا وزن نهایی آن معیار محاسبه شود، سپس وزن‌های بدست آمده نرمال شدند، نتیجه نهایی در جدول و نمودار زیر ارائه شده است:

در نمودار ۵ اولویت انتخاب تامین کنندگان در هر معیار نشان داده شده و مقایسه شده است، همانطور که مشاهده می‌شود تامین کننده C در معیار ارتباطات دارای اولویت بالاتری به نسبت دو تامین کننده دیگر می‌باشد و تامین کننده A در دو معیار دیگر یعنی ویژگی‌های خدمات و ویژگی‌های تامین کننده به نسبت ۲ تامین کننده دیگر دارای اولویت بالاتری برای انتخاب تامین کننده برای خدمات برون سپاری شده دارا می‌باشد.

جدول ۹. اولویت بندی نهایی معیارهای انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان

وزن نهایی زیر معیارها	زیر معیارها
0.249039924	کیفیت خدمات ارائه شده
0.14613141	سیستم‌های مدیریتی
0.142784889	مشتری مداری
0.09314483	امنیت اطلاعات
0.090913816	سیستم‌های برقراری ارتباطات
0.084220774	اشتراک‌گذاری اطلاعات و انتقال دانش
0.061023028	تحويل به موقع
0.02902817	ظرفیت تامین
0.023041816	ثبات مالی
0.020443964	شهرت و اعتبار
0.019791252	هزینه خرید خدمات
0.018072012	توانایی حل مساله
0.016151861	انعطاف پذیری
0.006212254	موقعیت جغرافیایی

وزن نهایی زیر معیارها

نمودار ۶. اولویت بندی نهایی معیارهای انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان

همانطور که در جدول ۹ و نمودار ۶ مشاهده می‌شود، زیر معیارهای کیفیت خدمات، سیستم‌های مدیریتی، مشتری‌مداری، امنیت اطلاعات تاثیر بیشتری بر انتخاب تامین‌کنندگان دارند و به زیر معیارهای، موقعیت جغرافیایی، انعطاف‌پذیری و توانایی حل مساله کمترین اولویت را دارند. تامین کننده C در معیار ارتباطات دارای اولویت بالاتری به نسبت دو تامین کننده دیگر می‌باشد و تامین کننده A در دو معیار دیگر یعنی ویژگی‌های خدمت و ویژگی‌های تامین‌کننده به نسبت ۲ تامین کننده دیگر دارای اولویت بالاتری برای انتخاب تامین کننده برای خدمات برون سپاری شده دارا می‌باشد. تامین کننده A در رتبه اول، تامین کننده C در رتبه دوم و تامین کننده B در رتبه بعد قرار دارد.

پیشنهادات

در این پژوهش معیارهای ارزیابی در سه دسته معیار اصلی، معیارهای ویژگی‌های خدمت، ویژگی‌های تامین کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره تامین، دسته بندی شدند، پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی، معیارها بر اساس مدل پایه‌ای چون BSC دسته‌بندی شوند.

از آنجاییکه ارجحیت معیارها و یا گزینه‌ها نسبت به هم از نظر خبرگان اخذ می‌شود، و این ترجیحات کیفی هستند و قطعی نیستند، پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی از دیدگاه تئوری فازی برای حل مدل استفاده شود.

بیمارستان هاشمی نژاد هم در سالهای اخیر بعضی از خدمات را یا برون سپاری کرده یا تصمیم بر برون سپاری آن به بخش خصوصی دارد، موضوعی که در برون سپاری خدمات اهمیت دارد، توانمندی و صلاحیت تامین کنندگانی است که این خدمات را برای بیمارستان انجام می‌دهند. لذا انتخاب و ارزیابی تامین کننده موضوع بحرانی و اصلی در برون سپاری خدمات بیمارستانی می‌باشد، که تا کنون متأسفانه به این مهم پرداخته نشده است، لذا در این پژوهش به بحث داغ و چالش برانگیز انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان برای خدمات برون سپاری شده در بیمارستانها پرداخته شده است. جهت نیل به این هدف ابتدا با بررسی مطالعات و با استفاده از نظرات خبرگان و کارشناسان بیمارستانی که شامل مدیریت بیمارستان، مدیر کیفیت، مدیر منابع انسانی، مسئولان بخشهای برون سپاری شده و سایر خبرگان و متخصصان مرتبط با این حوزه، معیارهای ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان خدمات برون سپاری شده شناسایی شد که شامل ۱۴ معیار عملکردی بود. معیارهای شناسایی شده در سه حوزه ویژگی‌های خدمت، ویژگی‌های تامین کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره دسته‌بندی شدند، و توسط نرم افزار

نتیجه گیری نهایی

بیمارستان هاشمی نژاد هم در سالهای اخیر بعضی از خدمات را یا برون سپاری کرده یا تصمیم بر برون سپاری آن به بخش خصوصی دارد، موضوعی که در برون سپاری خدمات اهمیت دارد، توانمندی و صلاحیت تامین کنندگانی است که این خدمات را برای بیمارستان انجام می‌دهند. لذا انتخاب و ارزیابی تامین کننده موضوع بحرانی و اصلی در برون سپاری خدمات بیمارستانی می‌باشد، که تا کنون متأسفانه به این مهم پرداخته نشده است، لذا در این پژوهش به بحث داغ و چالش برانگیز انتخاب و ارزیابی تامین کنندگان برای خدمات برون سپاری شده در بیمارستانها پرداخته شده است. جهت نیل به این هدف ابتدا با بررسی مطالعات و با استفاده از نظرات خبرگان و کارشناسان بیمارستانی که شامل مدیریت بیمارستان، مدیر کیفیت، مدیر منابع انسانی، مسئولان بخشهای برون سپاری شده و سایر خبرگان و متخصصان مرتبط با این حوزه، معیارهای ارزیابی و انتخاب تامین کنندگان خدمات برون سپاری شده شناسایی شد که شامل ۱۴ معیار عملکردی بود. معیارهای شناسایی شده در سه حوزه ویژگی‌های خدمت، ویژگی‌های تامین کننده و معیارهای ارتباطات در زنجیره دسته‌بندی شدند، و توسط نرم افزار

References

1. De Boer L, Labro E, Morlacchi P. A review of methods supporting supplier selection. *European journal of purchasing & supply management*. 2001;7(2):75-89.
2. Ghodsypour SH, O'brien C. The total cost of logistics in supplier selection, under conditions of multiple sourcing, multiple criteria and capacity constraint. *International journal of production economics*. 2001;73(1):15-27.
3. Zhang Z, Lei J, Cao N, To K, Ng K. Evolution of supplier selection criteria and methods. *European Journal of Operational Research*. 2003;4(1):335-42.
4. Lee E-K, Ha S, Kim S-K. Supplier selection and management system considering relationships in supply chain management. *IEEE transactions on Engineering Management*. 2001;48(3):307-18.
5. Akarte M, Surendra N, Ravi B, Rangaraj N. Web based casting supplier evaluation using analytical hierarchy process. *Journal of the Operational Research Society*. 2001;52(5):511-22.
6. Muralidharan C, Anantharaman N, Deshmukh S. A multi-criteria group decisionmaking model for supplier rating. *Journal of supply chain management*. 2002;38(4):22.
7. Chan FS. Interactive selection model for supplier selection process: an analytical hierarchy process approach. *International Journal of Production Research*. 2003;41(15):3549-79.
8. Liao C-N, Kao H-P. An integrated fuzzy TOPSIS and MCGP approach to supplier selection in supply chain management. *Expert Systems with Applications*. 2011;38(9):10803-11.
9. Chan FT, Chan HK. An AHP model for selection of suppliers in the fast changing fashion market. *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*. 2010;51(9-12):1195-207.
10. Kumar J, Roy N. Analytic hierarchy process (AHP) for a power transmission industry to vendor selection decisions. *International Journal of Computer Applications*. 2011;12(11):26-30.

Designing a Model of Selection and Assessment of Hospital Outsourcing Services Based on Approach Hierarchical Possess(AHP)in Hospitals

Asadi R¹, Etemadian M^{2*}, Shadpour P³, Semnani F⁴

Submitted: 2017.3.12

Accepted: 2017.12.23

Abstract

Background: In recent years, Hashemi Nejad Hospital was outsourced or insourced some of their services to private sector or will have decision to do it. Selection and assessment of suppliers in outsourcing of hospital services is a critical issue. In this study, selecting and evaluating suppliers for outsourcing services in hospitals was evaluated.

Materials and Methods: In order to achieve the goal, evaluating and selecting outsourcing service providers with studies and using opinion of the experts and medical experts, consisting of hospital manager, quality manager, HR managers, officials outsourced parts and other experts in this respect which includes 14 criteria. Identified criteria were clustered in three areas of service features, characteristics and criteria for communications suppliers in the supply chain; supplier selection problem is the problem multi-criteria decision. So, criteria were ranked and weighted using the Expert choice 11 software and AHP.

Results: Based on the study results, sub-criteria of the quality of service, management systems, customer care, and information security had greatest impact on the selection of suppliers and sub-criteria, geographic location, flexibility and problem solving had the lowest priority.

Conclusion: C supplier had the highest priority according to the communication criteria and A supplier had the highest priority according to two other criteria. In total, the supplier A had the first priority, supplier B had the second priority and supplier C had the third priority.

Keywords: Suppliers, Selection and assessment, Supply chain, Multi-criteria decision making, Approach hierarchical possess, Outsourcing, Hospital services

1- MSc in Industrial engineering, Hospital Management Research Center(HMRC), Iran University of Medical Sciences(IUMS), Tehran, Iran

2- M.D, Associate professor, Hasheminejad Kidney Center(HKC), Hospital Management Research Center (HMRC), Iran University of Medical Sciences(IUMS), Tehran, Iran, (*Corresponding author), Email: Etemadian@hmrc.ir, Tel: 00982188644485, Fax: 00982188644479

3- M.D, Professor of Urology, Hasheminejad Kidney Center (HKC), Hospital Management Research Center (HMRC), Iran University of Medical Sciences (IUMS), Tehran, Iran

4- Ph.D. Candidate in Education Management, Hospital Management Research Center(HMRC), Iran University of Medical Sciences(IUMS), Tehran, Iran